

ЧАСОПИСЬ
для
руських родин.
Виходить щодня
крім днів по
недільях і святах.

БУЖОВИНА

Редакція і адміністрація в Чернівцях ул. Петровича ч. 2.

Передплата
10 зр.

V. Конгрес польської соціальної демократії.

(Конець.)

Із справоздання пос. Дашинського з польської діяльності не довідуємося нічого нового. Вскорі по утворенню парламенту пос. руский Яросевич став учасником в характері гостя на засіданні соціалістичної партії. Позаяк однак соціалісти не хотять вдавати ся в компроміси, то на їх жадане руска радикальна партія вислала на віденський конгрес соціалістів двох делегатів, котрі явно згодились на соціалістичну програму. В таборі руских радикалів і так неясна гармонія що-до kwestії солідаризації з соціалістичними принципами, тож на основі приповідки: clara pacta claros faciunt amicos соціалісти домагаються, щоби ціла руска радикальна партія перейшла до табору соціалістичного. Можна се однак досягнути лиш позисканем руских селян для соціальної демократії і в тім напрямі треба напружити усильні старання.

В раді державній піднесли соціалісти побіду в справі увільнення посла Шаера, далі порушили в належитім світлі перед очима цілої Європи kwestію виборчих надужит, сповнених властями в цілій Галичині; виступали енергічно в обороні залізничної служби, наслідком чого всі залізничники перейдуть скорше чи пізніше до соціалістичного табору. В часі короткої сесії ради державної поставили соціалісти 46 інтерпеляцій — але на загальну суму 200 ставлених інтерпеляцій г-р. Бадені зволив відповісти лише на дві. Партія соціалістична відбула за сей

час сесії не менше як 106 зборів, а 16 разів забиравала голос в парламенті.

З г-р. Баденім не могли іти разом соціалісти, позаяк він через 7 літ боров ся в Галичині „огнем і мечем“ против всякої опозиції, а правити хотів як „гандляр кінями.“ Бесідник рішучо застерігає ся против розширення крайової автономії, як довго обовязувати буде дотеперішній виборчий закон. Соціалісти не узнають ніяких границь, що можуть їх ділити від польського Шлеска, бо узнають не федерацію країв але федерацію народів. Весь нарід зірве дроти австрійської клітки і повстане федерація народів австрійських вільних і рівноуправлених. Що до становища соціалістів до інших клубів, то не сушили они собі голови Колом польським. Молодочехи відгрівають роллю продайного наймита. Крім з більшістю мусіли бороти ся соціалісти в парламенті з сторонництвами меншости, „співділане з підлими німецькими лібералами“ не було їм зовсім приятне. Антисеміти, то бульдоги і фагаси клерикалів.

Другий справоздавець з своєї парламентарної діяльності, пос. Козакевич зрік ся слова.

В дискусії над справозданем пос. Дашинського тов. Чаки з Кракова поставив внесення, щоби послі зажадали випущення людей узв'язаних наслідком послідних виборів. Пос. Козакевич — котрий, як показало ся з дискусії, в неодній точці є иншого погляду від свого товариша Дашинського, особливо дотично крайових сторонництв, п'ятуючи людовців і Стояловців, заявляє ся також против прошеня о амністію. Проти сего погляду виступив пос. Дашинський і підніс, що просьби о амністію то зовсім не „повзане перед престолом,“ але навпаки обовязком є кожного посла, домагати ся від Бадені-

нього, щоби направивши помилки поповнені судами і постарав ся о амністію для всіх політичних в'язнів.

По одностайнім висказаню вотум довіри обом послам і по прийнятю внесення в справі амністії ухвалено, щоби послі заінтерпелювали правительство а) в справі надужит находячих ся в касах хорих; б) в справі податку прогресивно-доходного; в) в справі утворення польської гірничої школи в Карвіні.

В справі агітації і тактики сторонництва заявив референт тов. Гудец, що не може поручити нових средств агітаційних. Лишають ся давні випробовані дороги агітації: через письма, згромадження а також через агітацію особисту, обовязкову, в варстатах, публичних льокалях і т. д. Ситуація від першого конгресу в р. 1892 змінилась значно. Против соціалістів виступає клер до борби а він має багато средств до диспозиції. Поборювати ту клерикальну струю є обовязком кожного щирого соціаліста. Що до інших партій, то треба рішучо держати ся засади не входити в ніякі компроміси або альянси з радикалами, чи то з яким иншим сторонництвом. Зато треба як найусильніше старати ся о се, щоби прийшло до цілковитого порозуміння з рускою радикальною партією. Референт ставив внесення, щоби з'їзд виразив обом комітетам признане за дотеперішню діяльність і згоду на дальше обставане при дотеперішній тактиці і дотеперішніх агітаційних средствах. Тов. Енліш твердив що треба розвинути велику акцію в цілі досягнення загального права голосованя до сейму, до рад громадських і повітових, а передовсім треба виступити енергічно против т. зв. християнського соціалізму, котрий є зрядом реакційної політики єзуїтів.

До братів-земляків.

Лист з України.

Здорові були, земляченки! З далеких степів запорожських пишу до вас, брати мої любі, до вас, сини сердешної нашої неньки Руси-України! Нехай лунає моє привитане скрізь, по всіх куточках, по всіх убогих хатинах — од угорських Карпат і до Кавказу, — всюди, де тільки є русин-українець, кудиб не занесла его чи доля, чи то — як воно більше буває — недоля, чи в Сибір „несходиму“ — чи в Америку! Всіх вас, брати мої милі, обіймаю та міцно стискаю, до свого серця пригортаю, — воно хоч і пошарпане слізьми та тяжкою долею нашої рідної неньки, алеж воно ще живе і ті груди, в котрих воно бить ся, як пташка у неволі, ще мають досить сили, щоби кликнути до братів на всю Русь-Україну: „Прокиньтесь, брати мої, вставайте, — настав час збудитись од сну віковичного, котрий пригнітив душу народу нашого, — вороги приспали його — приспали його волю і думки про неї, а найперш всего розшматували нас на частини, щоби легше було задушити в нас почуте і свідомість нашої на-

родности: всяк верне і гне наш народ до себе — всяк давить за горло по своему, — не питаючись, чого самий народ хоче, всяк показує своє право на його т. е. всяк бажає знищити наш народ.

Маляри — хотять помалярити і зовсім роздавити бідною і з'убоженою Угорською Русь, Поляки — зо всієї сили гнуть на те, щоби пополячить, покатоличить сердешну Галичину, — Волохи — щоби поволощить, а про Москалів — нічого й казати, самі добре знаєте, — Москва хоче зовсім задушити навіть і саму думку про право на самостійну культуру українську, — Москалі не хотять навіть і дивитись на нас Українців, як на самостійну національну етнографічну осіб, що має не тільки свою осібну мову, алеж відрізняє ся від Москалів всім своїм життям — і з морально-психологічного боку і з економічного — і навіть — що дуже важливе — і з антропологічного; вони сего не хотять і бачити — бо се їм не користне. Кажуть, що ми родичі — ergo те-ж саме, що й вони, тільки невеличка різниця в мові, котру вони зовуть тільки „нарѣчєм“, а не чимсь самостійним, зовсім відмінним по строю і по характеру від мови московської. І они з поводу сего родства піймали нас за горло, і душать, скільки сили мають, — і кажуть:

„Мовчи, бо ми-ж родичі“ — а родичі по їх думці мають право се робити — такі вже московські звичаї. Через те двацять п'ять мільонів українського народу, існуючого в Росії, не мають не тільки ні одної української школи, а навіть азбуки своєї, — все забороняють, не хотять і чути ні про яку часопись — навіть чисто літературну, і ні про літературу взагалі, так неначе нас зовсім і нема.

Але-ж се все не повинно нас лякати, а повинно тільки ще більше збудити нашу енергію і наше щире бажане яко змога більше працювати задля кращої долі нашого народу — нашої неньки України. Ми новинні раз-у-раз памятати і міцно вірити, що тридцятимільонний народ*) не вмере — і не може вмерти, як би то комусь дуже не бажалося. —

Як би великорозумна політика не мудрувала, які-б тяжкі тенета не сплітала хитра дипломатія, — як би не шматували і не розмежовували між собою нам любий народ, — нічого нашим ворогам не поможе, — всеж таки він один-той самий народ від угорських Карпат, до Кавказу, — одно тіло, одна душа, одно серце, про котре

*) Остатній епис населення в Росії мав справді показати, що нас треба числити на 30 мільонів, а не на 25. Так говорять загально в Росії. — Ред. Бук.

Тепер виточено справу союзу з кс. Стояловским. Тов. Качановский з Кракова твердив, що Стояловский є найнебезпечнішим ворогом соціалістичної партії; успокоїв его тов. Тадей Реґер поглядом, що в часі виборів вільно входити в компроміси з иншими сторонами, але поза тим ніколи. Тов. Чакі запевняв, що кс. Стояловский лінший є від своєї партії і верне ще до соціалістичного табору. Пос. Дашинський успокоїв бурю виказуванем услуг, які соціалістичній партії віддали зносини з Стояловским. „Завдяки тим зносинам вийшли ми під селянські стріхи. Формального союзу не було, а порозуміне яке було, не зашкодило партії — навпаки, віддало їй великі услуги. Стояловский є чоловіком, котрого здефініювати годі. Що до мнимої шкоди, яку він мав ніби вирядити соціалістичній справі, то стверджую, що ми маємо в посіданю листи, котрі можуть его скомпромітувати, як-биємо хотіли виступити з ними публично, підчас коли він нічого не має в руках і не мігати, що могло-би нас скомпромітувати. З наших зносин з Стояловским вийшли ми чисті. Листи приватні, які розсилає Стояловский з некористними вістями про нас, є вислідом колючої оборони власної шкіри. З місцевостей, до котрих дійшла щасливо наша агітація, Стояловский нас не випре. Ми не є дурні, щоби йшли на приману Стояловского.“

По довшій дискусії на сю тему ухвалено два внесення: 1) щоби на згромадженнях в міру потреби поборювати сторонників кс. Стояловского; 2) щоби на згромадженнях протегувати ідею загального права голосованя, в цілі здобути союму, рад громадських, повітових і зборів.

Відтак застановляли ся делегати над kwestією організації, причім тов. Діамант заявив ся против агітації сїоністів і поручив засаду асиміляції жидів.

Тов. Гекер здав справу о соціалістичній прасі. На внесенє комісії ухвалено, що без позволеня конгресу не вільно засновувати нових партійних писем, доки існуючі тепер не будуть як слід забезпечені. Органами партії визна-

но: „Prawo ludu“, „Równość“ і „Jüd. Volksblatt“. Ухвалено дальше, що буде założене нове постійне брошурове видавництво з особним основним фондом. Ухвалено також, що „Narząd“ буде виходити що дня, скоро лиш найдуть ся відповідні фонди. Ухвалено вкінці, що у Львові має повстати соціалістичний орган, редагований в руській мові.

В посіднім дни конгресу вибрано до спільного комітету виконуючого з осідком в Кракові слідуючих членів сторонництва: з Кракова Льва Місьолка, Івана Енґліша, др-а Зигмунта Марка, С. Гекера і Стефана Куровского; зі Львова др-а Германа Діаманда, з Перемишля Йосифа Шіфлера і з Цешина Тадея Реґера. Крім сего членами того комітету є ex officio кождоразові посли соціалістичної партії, отже тепер Дашинський і Козакевич.

Опісля тов. Клеменевич з Кракова вголосив реферат комісії о агітації межі селянами. З его виводів характеристичні є замітки: півсредства, якими послугують ся инші сторонництва, в цілі поліпшення долі сільського народа, як крамниці „булка“, читальні і т. д., є до нічого. Ми звернемо ся головню до найбільшого, правдивого хлонського пролетарияту, до зарібників, наемників і т. д. Засновувати будемо рільничі стоваришеня, в котрих будемо пропагувати ідею права загального голосованя при виборах до союму, рад повітових і громадських, а мусимо віднести побіду.

Відтак на внесенє референта ухвалено таку резолюцію:

Поручає ся всім комітетам окружним перепроваджене строгої організації партійної, маючої на цілі охорону робітника — пролетара. Організація та повинна опирати ся на заводових селянських товариствах, борючих своїх членів від економічного визиску, на утвореню системи партійних мужів довіря на селі, як також на витвореню організації образуючих стоваришеня. Надто звиває конгрес всіх членів партії до понираня ново маючих ся założити сільських організацій, щоби перевести велике діло сполученя пролетарияту міського і сільського

під прапором партії соціально-демократичної. Скликувати особні зїзди сільських мужів довіря. Видати агітаційну брошурку для селян в язиці руській і польській. Приготовити людей до рільничого страйку. Обдумати еміграційне вивідуюче бюро рільної праці в Королівстві, Прусах і на Угорщині. Зїзд делегує двох членів на віче руських радикалів а то: Миволю Ганкевича і Івана Козакевича.

Тов. Куровский реферувал о організації заводовій і домагал ся реформи дотеперішних заводових організацій, котрі є важною підставою політичної агітації.

Делегатка Ядвига Клеменевичева іменем краківського товариства працюючих жінок предложила таку резолюцію: Конгрес звиває окружні комітети, щоби розпочали акцію з закладанем організації працюючих жінок так в інтересі охорони самих робітниць як і для усуненя конкуренції, котру жінка яко меньше відпорна і легше даюча ся визискувати, робить мужескій праці. Резолюцію ту ухвалено одноголосно.

Опісля др. Діамант представив внесенє дотикаюче реформи вязничої праці і домагаюче ся założеня чотирох робітничих секретаріатів (з двома платними урядниками), котрих обовязком було би, уряджувати анкети і інформувати партію о услівях праці у всіх областях, розсліджувати робітничі мешканя і варстати і т. д.

Всі внесеня переказано заводовим комісіям і сьвіжо основаному центральному комітету в Кракові.

Вкінці ухвалено, що на другий рік буде скликаний політичний конгрес партійний до Кракова.

По звичайних формальностях председатель, тов. Гудец, замкнув конгрес.

правда всяк з нас може сказати, що воно „не крите й голодне“. „Люд навістий нехай скаженіє“ — він пічо не вдіє, — історія має свої неодмінні закони і своє право, котре несе в собі кождий, значить і наш народ, — і сего ніхто, ніхто в сьвітї, ніяка сила, не може ні зломити, ні забити на віки, коли у народа зостала ся хоть капелиночка, хоть зернечко маленьке, хоч іскорка самопочутя і сьвідомости національної. Настане час і те зернечко зійде і розростеть ся в велике та роскішне дерево, під тінию котрого знайдуть притулок і одпочинок всі найкращі сили народу і весь народ, збуджений до відродженя і до нового життя; а то поки маленька іскорка національного самопочутя і сьвідомости, яка тепер вже єсть і яка поки-що ховаєть ся далеко десь, далеко в серці українського народу і якоє стихійко бережеть ся для нащадків, а трохи і сьвідомо деякою частию інтелігенції, — ся іскорка, кажу, кот а тепер ледве жеврієть ся — колись і незабаром розгорить ся і стане любим та веселим сонечком нашої весни, — своїм промінням милим та живущим буде гріти та гоїти наші поналені наскрізь сльозами душі, буде збуджувати наші надії, буде підтримувати в нас „душу живу“ і заразом буде сьвітити нам на дорозі до поступу і щастя нашого народу зубоженного, обікраденого не тільки з національного боку, алеж і з економічного, — а на се останне треба звернути велику увагу.

Хоч політика має теж велику вагу, алеж ми — Русини-Українці, не повинні ані на одну хвилину забувати про економічне питання, в котрому лежить корінь всего життя як нашого, так і всіх народів. Політика ні на хвилину не повинна закривати перед нами економіку. Народ, у котрого вирвуть з рук хліб насущний, — вирвуть силу економічну — то вирвуть з ним і его політичну силу і вагу. Задля тогож і треба нашій сьвідомій русько-українській інтелігенції, віддаючи те, що слід, політиці, і борючись на ґрунті політичнім, раз'ураз пам'ятати і міцно мати на увазі і економічний стан нашого народу і робити в сїм напрямку (економічнім) все, що тільки буде змога заподіяти, щоб допомогти народові пробитись на добру, надійну дорогу до поліпшення економічного стану його. Тоді легше буде добувати і політичні права і бороти ся з ворогами нашими, що душать нас скрізь, всюди, де тільки живе Русин-Українець.

З сего поводу треба безсуперечно братись жвавіше до організації народної маси і на ґрунті економічнім — а задля сего найкраще користувати ся спілками, тим кооперативним рухом, який розпочав ся і дуже розвинув ся в останні часи з такою силою в західній Европі і в цілїм сьвітї. Русини-Українці повинні кооперацию (спілку) положити в основу своєї праці на

ґрунті економічнім: бо у сфері економічній заратувати наш як і всякий народ може не індивідуалізм і замкнене в межах особистої праці і життя — а тільки кооперація, тільки вона одна — се вже дознано всім сьвітом, задля чого спілка і робить такий естрашенно великий рух між народами всего сьвіта, і завойовує все міцніщу і міцніщу позицію. Через оце все і є велика потреба в тому, щоб скрізь склали ся поміж народом всякі спілки: торгові (громадські крамниці), спілки для продажи збіжа гуртом, кредитні товариства, каси взаємної заемоги і асекурації, продувційні (хліборобські, ремісницькі і т. д.) Треба конче те-ж запомагати народови, брати в посесію та і купувати зовсім землю у панів, або у скарбу, а задля того дуже потрібно складати інформаційні бюро, де би простий та темний люд міг довідатись про все, що потрібне знати йому при купівлі панських чи иньших ґрунтів, а для сего складати товариства з селян, щоб легше було гуртом підняти тай купити ґрунт і таким побитом здобувати собі землі для оселі і хліборобства. Треба всі заходи, всі способи скористувати, щоб удержати хлібороба нашого коло землі, коло свого рідного краю, що-б він не кидав його і не брив сьвіт-за-очи, Бог зна куди, на своє горе та нещасте.

І так, панове-браття, до праці! Нехай наука буде провідником нашим в нашій подорожі

НОВИНИ.

Чернівці, дня 16. вересня 1897.

Іменоване. Почтовим практикантом в Чернівцях іменовано Еміля Кремера.

Чернівці будуть празнувати. Черновецька міська рада ухвалила, що отворене водопроводів і каналізацій, заведення електричного освітлення і електричного трамваю буде празнувати ся в днях 2-го і 3-го жовтня торжественно. Першого дня відбуде ся в міській театрі святоче представлення. Другого дня відслужать ся у всіх черновецьких церквах і в божицї богослуження, а потім наступлять збори в сали магістратській з бенкетом. Вечером буде місто ілюміноване. Заразом ухвалив магістрат назвати всі ті заведення разом „Kaiser Franz Josefs Werke.“

З Буковинських судів. Судовий ад'юкт в Сучаві Еміль Прокопович іменованний секретарем суду в Кіцмани.

Конкурс розписаний на посаду молодшого учителя при 3-кл. школі в Корчештах, сторожинецького повіту, з рускою і волоскою викладавою мовою. Подавати треба до 25-го с. м.

Пощановане пам'яті. Завтра, в п'ятницю, буде в міській огороді торжественно відслонений пам'ятник Томащук. Константина Томащук, родом Русин, був професором університетским в Чернівцях, а опісля послом до ради державної, де прилучив ся до лібералів. Тим то не диво, що черновецькі ліберали, котрим пок. Томащук чимало прислужив ся, пошанували его пам'ятником.

Експозитура промислового інспекторату в Чернівцях. Як звістно, наш край не має осібно інспекторату промислового, лише належить в с'м випадку до львівського інспекторату. Однак показали ся трудности адміністраційні і тому з днем 1-го жовтня с. р. буде в Чернівцях отворена експозитура промислового інспекторату, а службу буде повнити асистент Людвик Смичинський. З тої нагоди вдарила Buk. Post на увальт, що мовляв Буковина все се не може увільняти ся від галицького патронату і домагає ся осібно промислового інспекторату для Буковини. Дуже похвальне се старане, але правительство мабуть не пристане на се, бо для мізерного промислу в нашій краї не ви-

плачує ся удержувати такий коштовний уряд а зрештою і инші краї в сій справі злучені разом, отже се зовсім не є упереджене нашої Буковини.

Гімнастика у школах. З початком нового шкільного року заведено обовязкову науку гімнастики також в низшій гімназії черновецькій. З тuteйших середних шкіл не завела ще обовязкової науки гімнастики одинока реальна школа, але мабуть і там небавом єї заведуть.

З життя Русинів в Бразилії. Завдяки стараням ревних руских священників, котрі ділять ся долею і долею руских емігрантів в Америці, старають ся рускі селяни передовсім о вибудоване церкви, де би всі могли ся зійти на молитву, а потім на спільну нараду на цвинтарі церковнім. Про таку будову нової рускої церкви в Ріо Кларо доносить ч. Іван Настасюк до американської „Свободи.“ „Посвячене церкви відбуло ся в п'ять неділю великого посту, отже це перед Великоднем; посвятити церкву о. Нікон Роздільський. Торжество було велике, бо ми Русини вже тужили за нашим Божим домом. Церкву поставлена по середині колонії, положене єї дуже гарне, бо лежить на найвищій горі нашої колонії, так що видно єї в округ на кільканайцять миль. Сама церкву обширна, в формі красна, з брусів імбуй будована, так як наші сільські галицькі церкви і рівнати ся може с'м'ю з найкраснішими і найбільшими церквами деревляними старого краю. Бразиліани подивляють нашу церкву і ми би єї таки не проміняли хотяй би єї за найкрасній костел. Поляки завидують та дивують ся, що „te Rusiny z Galicyi,“ котрі ту ще не суть більше, як один рік, поставили в протягу 55 днів величавий храм, коли они вже с'м літ хвалити Бога ту перемешкують, а спомогли ся ледво на мізерну капличку на Кларо. Але і не диво, бо замість дбати о себе — дуть ся, як то їх звичай, з своїм ксьондзом, а журбу кашачом (горівкою) запивають.“ Далі опісєє дописуватель, як то тяжко приходило ся зношувати матеріял на церкву, бо в тій колонії ще доріг нема, лише стежки. Але то все робило ся радо. Навіть жінки і дівчата помагали газдам в тій ділі. Особливо заслужив ся около будови церкви селянин Тодор Потоцький. По посвяченю зійшли ся у него рускі колоністи на перекуску і ухвалили, що мусять до двох місяців вибудувати власну школу, в котрій буде учити о. Роздільський.

Воевничі жиди. В Перемишлянах прийшло 11-го с. м. до бійки межі тамашніми жи-

дами а відділом вояків тренових, котрих було 200 і вели 500 коний, не мали при собі ніякого оружя, тільки тростянки, а в Перемишлянах мали заночувати. Бійку зачали жиди, побивши вояка, котрий не мав чим заплатити за випиту чарку горівки; з того пішли дальші бійки; вкінці вояки побили кільканайцятьох жидів і в кільканайцятьох домах жидівських витовкли вікна та поломили рами, а жиди скалічили двох вояків. За співучасть в бійці арештовано трех місцевих християн; з жидів не арештовано нікого, а вояки пішли в дальшу дорогу.

Практичний музик. Що музики терплять велику спрагу, о тим вже чимало писали поети всіх віків. Отже недавно одна берлінська часопись подала примір, що спрага і сльів майже завжди ходять в парі. Іменно якийсь сеніор Мілер-і-Кардевар з Тарраґони, затим дитя хоршого краю сльіву і вина, велів зладити собі патентом забезпечену гітару, котрої внутре творить рід збірника для нап'ятоків, а зверху находит ся ще малий чоник. Чи сей практичний музик грає на гітарі в заповненім стані чи користуєсь нею для покріплення лиш підчас вандрівки по негостинних околицях, на жаль годі дізнати ся з сеї оповістки. Обавляти ся лише треба, щоби не довідали ся о тім нашій музики, особливо басісти, та не схотіли перемінити просторого внутря своїх басів в збірники пива. Тоді ледви, чи яке весіле пішло би гаразд!

Уважайте на діти! 11-літний Михась, син одного господара зубрецького, попровадив оногди коня до води, привязавши собі узду до руки. Кінь сполешив ся від когось чи від чогось, скочив нагле, а хлончина, сипнений, упав на землю. Кінь, наполоханий тепер упадом хлончини, почав гнати і новолік хлонця по землі яких сто кроків. Наслідки показали ся страшні: волосє хлончини було здерте з голови враз зі шкірою, лице страшно покалічене, так само утерпіло ціле тіло. Спроваджений зараз із Бучача лікар з циркуликом зашив шкіру на голові, на третій день спроваджений другий лікар доповнив недостатки в заосмотреню хорго — однак мимо сеї помочи нещасливий хлончина таки помер 3-го с. м. Ся сумна пригода нехай стане на осторогу і другим батькам, аби уважали на діти в обході їх з кіньми та й взагалі з худобою...

Маскані з кінцем шкільного року, то значить в листопаді, уступає з дуже інтратного становища директора консерваторії Россійого в Песарі. Міністер штук красних Джіантурко відідав недавно консерваторію і контролював діяльність мистця, причім правив ему заедно комплементи. Тим більше Маскані перед кількома тижнями паразив ся на нечуване біаєо. Мав він на добродійцу ціл відчити о театральних тайнах, і відкривав такі скандальні річи, що багато женция вийшло, а мужчини почали пенкати. Маскані подав ся до димісії, подаючи за причину, що уряд директора забирає ему за богато часу і не дозволяє віддавати ся композиторській діяльності. Векорі появить ся від давна вже зановідана его нова опера, основана на японських відносинах.

Американський гумор. Один американський проповідник з секти методистів, що був заразом ревним членом товариства тверезости, терпів на біль шні і лікар подав ему раду, випити склянку пуншу. „О Боже,“ падыкав побожній чоловік, „ціле жите проповідав я громаді і мойй домовій господини повздержливість від горячих напоїв; а тепер мав би я?... Старенька Марія сейчас відгадала би мій плян, коли-б я зажадав горячої води.“ — „То зажадайте горячої води до голена,“ сказав лікар і духовний піддав ся. За пів року переходить лікар понід двері духовного, а скоро побачив господиню згорблену, з очима понуро спущеними на поріг, запитав єї: „Як там з паном?“ — „Збожеволів!“ — відповіла старушка. — „Як то!“ — „Голить ся денно 30 разів!“

до поступу і до збудовання кращої долі задля України і в роботі задля неї на ґрунті національно-демократично-поступовому, бо таким — демократично-поступовим — і тільки таким може і повинен бути національний український рух — іншим він не може бути у нас — такий вже заповіт дала нам наша історія. Задля сего Русин-Українець повинен бути демократом; хто зречеть ся маси народньої і стане на бік панства, якого-б то не було, то той вже стає зрадником задля народа, а значить і для всієї України, бо зрадників нам не треба — їх єсть досить і так. Ми повинні добре пам'ятати, що наша головна сила в народі, і що тільки з ним вкупі ми щось варті, а без його ми ніколи і нічого не добемось.

Нехай же в політиці буде нашим ідеалом органічне з'єднане з масою робочого люду — чи то селян, чи місцевих робітників — вільна федерація та самостійний національний розвиток народніх сил, а в економічних відносинах кооперація (спілка), впроваджена до всіх сторін людського життя. Нехай головною метою наших думок і змаганя, і всего життя нашого — буде „найменший брат“ — і дивлячись на своїх вірних синів та на працю їх задля народу, — „нехай мати усміхнеть ся, заплакана мати!“

Прощавайте, брати мої любі, та віруйте,

і знайте, що „хоч пропало славне Запороже, та не пропала слава“, і як наша слава не помре, не поляже, так і наш народ не вмре, а буде жити — а через те варт і ділові його служити, і віддати йому свої сили і все життя! Нехай вам всім Бог допоможе! До праці, панове браття! З вірою, в правду, любовю до народу і надією в серці — під світлом науки — ми гори-скелі звернемо, які-б ворогини не поставили нам на нашій дорозі, — бо нема тієї сили, котра-б спинила народ в його поступовому руху, коли в йому прокинув ся дух свободи і національної свідомости, та ще особливе, як на ґрунті економічно-демократичнім. Сьміливо і бадьоро дивіть ся вперед і нехай наше любе, чисте, безкрає українське небо буде зразком того великого простору і розмаху думки в роботі для нашої рідненької сироти, занеханої і забутої всіма України.

Нехай живе Україна! Слава тобі, нене, слава і всім вірним синам Русин-України!

Степовик.

Телеграми „Буковини“.

З дня 16-го вересня 1897 року.

Відень. Урядова Wiener Ztg. оголошує такі іменовані: Судовими секретарями стали ад'юнкти Адольф Марін в Сереті для Серету, Тодор Аляч в Кімполонзі для Кімполонга, Кароль Пльон в Чернівцях для Садагури, Генрик Рапарт в Радівцях для Радівців. Ад'юнкт Іля Дан в Кімполонзі іменований повітовим судією в Кіцмані. Ад'юнкти Володислав Домараский в Сторожинцях і Теофіл Симіонович в Чернівцях іменовані заступниками прокуратора, а то перший для Сучави, другий для Чернівців.

РУСКА ДРУКАРНЯ

в Чернівцях,

(улиця Петровича число 4)

має готові отці

друксортти шкільні

як найліпше виконані, й по найдешевших цінах:

Classenbuch — Wochenbuch — Gestionsprotokoll — Inspectionsbericht, — Jahresausweis — Lehrerkataster — Schulkataster — Schulversäumnisausweis — Schulnachrichten і Повідомлення шкільні.

Є також оправлені діловодчі протоколи та окладки до каталогів і тижневників.

Замовлення з провінції виконують ся відворотною поштою.

„РУСКА БЕСІДА“

в Чернівцях

улиця Петровича ч. 2.

має на складі отці свої виданя:

„ІЛЮСТРОВАНА БІБЛІОТЕКА“

для молодіжи, міщан і селян з року 1886, 1887, 1888, 1890, 1891, 1892 і 1894 по 1 зр. за рочник, а всі 7 разом 6 зр.

„ЧУМА ГОРІЛЧАНА,“

сумна історія, для перестороги і науки. 80 сторін за 20 кр.

„Слова правди і науки“

з поезій Тараса Шевченка. Ціна 10 кр.

„25 повісток“

для чемних діточок.

32 сторін. Ціна 10 кр.

„ПРОСКУРКА“

Даруночок для руских діточок. Ю. Федьковича 10 кр.

Образки з природи.

Ціна 5 кр.

На поштову пересилку треба додати по 5 кр. за річник „Бібліотеки,“ а по 2 кр. за кожду поодинокую книжочку.

Замовлення приймає й редакция „Буковини“.

ПОЇЗДИ ЗЕЛІЗНИЦЬ

від дня 1-го мая 1897 після часу середно-европейского.

ВІДХОДЯТЬ З Чернівців						ПРИХОДЯТЬ ДО Чернівців					
до Неполоківців, Снятина, Львова, Відня						з Відня, Львова, Снятина, Неполоківців.					
819	854	1232	404	1025		128	320	757	811	610	
до Глібоки, Гадікфальви, Гатни, Іцкан і Бурдуженів						з Бурдуженів, Іцкан, Гатни, Гадікфальви, Глібокою					
1148	351	832	—	635		—	809	1212	350	1000	
до Садагури, Бояна, Новоселці						з Новоселиці, Бояна, Садагури					
645	430	—	—	—		—	1113	950	—	—	
з Глібоки						до Глібоки					
до Карапчава, Сторожинця, Бергомету, Межибродів						з Межибродів, Бергомету, Сторожинця, Карапчава					
814	535	—	—	—		635	1037	800	—	—	
Перший поїзд іде на шляху Бергомет, Межиброди від 1-до марта до 3-го вересня що вівторка і п'ятниці.											
Перший поїзд іде на шляху Бергомет Карапчів тільки в понеділок; другий поїзд на шляху Бергомет-Межиброди тільки від 1. липня до 31. вересня що понеділка і четверга; третій поїзд не іде в понеділок.											
з Гадікфальви						до Гадікфальви					
до Радівців						з Радівців					
610	1003	228	612	805		542	855	115	550	747	
з Гатни						до Гатни					
до Качики, Гурагумори, Вами і Кімполонгу						з Кімполонгу, Вами, Гурагумори, Качики					
1010	201	—	—	—		1258	625	—	—	—	
з Іцкан						до Іцкан					
до Сучави						зі Сучави					
327	630	1009	216	718		442	842	130	630	837	
з Вами						до Вами					
до Рус-Молдавиці						з Рус-Молдавиці					
346	647	913	1132	250		842	1259	204	322	545	905
Поїзди ідуть від часу до часу. Розвідати можна на станциях Вама, Драгоша і обох Молдавицях.											
Поїзди ходять від часу до часу. Розвідатись можна на станциях Вама, Драгоші і обох Молдавицях.											
з Карапчава						до Карапчава					
до Чудина н. С.						з Чудина н. С.					
854	1007	615	—	—		555	555	—	—	—	
Перший поїзд іде що понеділка, другий з винятком понеділка, п'ятниці кожної днини.											
Перший поїзд іде що понеділка, другий з винятком понеділка.											

□ поїзди поспішні; * поїзди особові; без знаку поїзди мішані. Час середно-европейский іде о 46 минут пізніше від черновецького часу; нічний час рахує ся від 6 год. вечером до 5 год. 59 мин. рано і зазначає ся підчеркненем минут.

В КОЖДІЙ РУСКІЙ ХАТІ І ШКОЛІ
повинна знаходити ся

Народописна карта

українсько-русского народу,

здадена д-ром Гр. Величком, видана товариством „Просвіта“, а виконана в літографічнім закладі Андрія Андрейчина у Львові

Книгарска ціна карти, наклеєної вже на полотні, виносить 3 зр. 50 кр., а для членів „Просвіти“ і передплатників „Зорі“ 2 зр. 50 кр., з рекомендованою пересилкою 3 зр.

Купити можна в „Просвіті“ у Львові, ринок ч. 10.

Наклад невеликий; купуйте чимскорше!

Котвиця

Liniment. Capsici comp.

з аптими Ріхтера в Празі,

загально признаний знаменитий усмирюючий лік на втиранє: по ціні 40 кр., 70 кр. і 1 зр.; можна купити у всіх аптиках. Просимо жадати сей загально улюблений лік просто під назвою Ріхтера Liniment з котвицею і приймати з осторожністю лише флашки зі знакам охороным „Котвиця“ бо лише ті правдиві.

Аптика Ріхтера під золотим львом у Празі

Пам'ятайте на Народний Дім
в Чернівцях!

„Дністер“

товариство взаїмних обезпечень

у Львові в домі „Просвіти“ Ринок 10.

перше і одиное руске товариство асекураційне, обезпечає будинки, скот, господарскі знаряди, збіжжє в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкідливих вогнів за можливо найнижшою оплатою.

Дністер розпочав п'ятий рік своєї діяльності. Фонди „Дністра“ після заключень рахункових з днем 31-го грудня 1896 виносять: фонд основний 50.000 зр., фонд резервовий 54731 зр. 40 кр., резерва премій 34737 зр. 03 кр., разом 139468 зр. 07 кр.

Шкоди ліквідують ся і виплачує ся сейчас по пожарі. В 4-х літах виплатив „Дністер“ 1176 відшкодовань в сумі 309.147 зр. 69 кр.

На жите можна обезпечити ся через „Дністер“, після всіх можливих комбінацій в товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає як найкористнійші услівя і видає полєси і квити в руским язичі.

Зголошена о уділенє агенції в місцевостях, де „Дністер“ не є заступлений, приймають ся.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Хромовского.

За редакцію відповідає Осип Макове й.

